

	Andel af sager med rådgivning
Vejledning af <i>rent informativ</i> karakter for at øge klientens viden om egne rettigheder og pligter . . .	76 pct.
Rådgivning for at øge <i>klientens egen forståelse</i> af problemernes årsager og sammenhæng	52 pct.
Rådgivning i form af <i>direkte anbefaling</i> til klienten om løsning af problemerne på den og den måde .	50 pct.
Rådgivning i forbindelse med <i>vurdering af og valg mellem</i> forskellige mulige ydelser/foranstaltninger . .	29 pct.

Som en konsekvens af den svigtende forebyggende indsats foreslog instituttet i 1985, at bistandssystemet skulle indrettes med en kvalificeret visitation, således at man ved starten af en bistandssag skilte de enkle sager fra de komplicerede, idet der kun er behov for en mere omfattende rådgivning og opfølgning i disse sager. En konsekvens af en sådan – godt nok temmelig krævende – visitationsprocedure skulle være, at der blev udskilt en klart behandlingsorienteret enhed i socialforvaltningerne til at satse på rådgivning, opfølgning, samarbejde med andre instanser, miljøarbejde, arbejde med sociale støttegrupper osv.

Betydningen af, at det sociale arbejde i større udstrækning tager sigte på opbygning eller styrkelse af klienternes sociale netværk, understregedes. Man nævnte her *miljøarbejdet* som et middel, hvor medarbejdere fra socialforvaltningerne medvirker til at skabe øgede sociale aktiviteter i visse boligområder, bl.a. med den hensigt at mindske den sociale isolation og forebygge sociale problemer.

I midten af 1980'erne undersøgte Socialforskningsinstituttet de *enlige forsørgere i bistandssystemet*. Og man konkluderede, at sagsbehandlerne over for denne gruppe yder en *relativt omfattende vejledning* og rådgivning til de enlige forsørgere.

Rådgivningen vedrørte:

	Andel af de enlige forsørgere
Klientens/familiens samlede situation	63 pct.
Arbejde	60 pct.

Uddannelse	55 pct.
Økonomisk planlægning	50 pct.
Problemer med børn og unge	45 pct.
Bolig	31 pct.
Problemer som følge af dårligt helbred	30 pct.
Skilsmisse/separation og samlivsophør	23 pct.
Problemer i forbindelse med svangerskab eller fødsel	8 pct.
Andet	9 pct.

Indholdet af rådgivningen kan kategoriseres således:

	Andel af de enlige forsørgere
Vejledning af <i>rent informativ</i> karakter for at øge klientens viden om egne rettigheder og pligter	70 pct.
Rådgivning for at øge <i>klientens egen forståelse</i> af problemernes årsager og sammenhæng	68 pct.
Rådgivning i form af <i>direkte anbefaling</i> til klienten om løsning af problemerne på den og den måde .	53 pct.
Rådgivning i forbindelse med <i>vurdering af og valg mellem</i> forskellige mulige ydelser/foranstaltninger . .	52 pct.
Rådgivning i form af direkte støtte i <i>krise og/eller sorgarbejde</i>	15 pct.

Alt i alt kan det konkluderes, at *87 pct. af de enlige forsørgere har fået mindst en af de tre typer af rådgivning, der kan opfattes som egentlig rådgivning*. Kun 7 pct. har alene fået en rent informativ vejledning.

Når det drejer sig om mennesker, som står i en *skilsmisssituation*, ser det ikke ud til at bistandskontorerne spiller nogen stor rolle. De fleste (60 pct.) henvender sig med deres praktiske og juridiske problemer til en advokat, mens ca. ¼ af kvinderne, men kun 10 pct. af mændene havde søgt hjælp på bistandskontoret. Lidt over ½ af de fraskilte savnede nogen at tale med eller spørge til råds i forbindelse med skilsmis-sen.

En rådgivningsindsats ydes efterhånden også uden for de sociale forvaltninger *i privat regi*: 2 pct. af den voksne befolkning er engageret i et frivilligt rådgivningsarbejde. I Socialforskningsinstituttets undersøgelse af de private